

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

ע.

עין משפט
נר מצוה

(א) שבעות לג: בכורות
 (ב) קדושין כג: כ"מ.ו.
 (ג) ק"ט: (ד) ג"ז ע"ו:
 (ה) [מספתא דכ"ב כ"ג ע"ב]
 (ו) [דברים ע"ג, ט] (ז) [ד'
 ה"ב], (ח) ע"ן רש"י, ט' ז"ל
 קמ"ה.

רבינו חננאל

איכא דאמרי אמרי
 הנהדנאי לא כתבין
 אורכתא אמטלטלי
 דכפריה: אמ' ליה רב אשי
 לאמימר מאי טעמא אמ'
 ליה מדר' יוחנן דאמ' גול
 ולא נתיישו הבעלים
 שניהם אין יכולים
 להקריש זה לפי שאינו
 שלו וזה לפי שאינו
 ברשותו ולא אשכחן
 פלוגתא עליוהו המשיב
 שפעתיה. ויש מי שגורס
 אמטלטלי דכפריה
 אפקדנא וסבר דלא
 כתבין אורכתא לא
 [אפקדנא דקמא כל היכא
 פיקדנא כל היכא
 איתיה] ברשותא דמריה
 איתיה, ולכיה למיזר
 בפקדון דאינו [ברשותו.
 ושמועה זו בפרק שבעות]
 הגדות בענין המשביע
 לעדים אם לא תבוא
 ותיערו שיש לפלוני [מנה]
 אצל פלוני. ואוקמינן
 דהאמי' עד שישמענו מפי
 הנובע ומוקים לה שמואל
 בבא בהרשאה. ואמרי
 נהרדעי לא כתבין
 אורכתא, הני מילי היכא
 דכפריה היכא דלא כפריה
 כתבין, וכמוהו עור בפק
 יש כבוד להחלה, וכיון
 דליכא מאן דרדיי ליה, לא
 לאה דנהרדעי ולא לאה
 דר' יוחנן, ורב אשי
 ואמימר דאינון בתראי
 מוקמי לה כר' יוחנן, שמע
 מינה דהילכתא הכי, וכל
 דאשכחן בתלמוד כגון
 מעשה דרב פפא דאקני
 לווי' דהוה ליה בי הווא
 לרב שמאל' רב אחא
 וכיצא רב במה לר' אמי
 כפריה הוא כדאיתמר
 בהרי"א, אבל או כפריה לא
 איתבריא בשמעתא
 דכתבין אורכתא עליה.

אורכתא. הרשאה: משום דר' יוחנן. דהואיל ואינו צרשות הצעלים
 אינו יכול להקנותו לשליח הלכך אם אצל יכול לחזור ולתבוע מיד
 הנאמן: **דכפריה**. אם תבעיה מפקיד לנאמן צביה דין וכפר צו:
דמיחוי. דחמתין אשיקרא דהייב ליה לשליח מידי דליה ליה גבי
 האין: **דאמר ליה האין**. נאמן
 לשליח לאו בעל דברים דידי את:
ואי קצב זה נאמנה ושלש. דון
 וזכי לנפשך והמותר שלי: מיגו
דמשפעי. נאמן דינא צהדי שליח
 אפלגא על כרמיה דלא מלי למימר
 ליה לאו בעל דברים דידי את משמע
 אכולה: **ואי ספס**. שליח משל נאמן:
לא מפיקין מיניה. אף על גב דלא
 כתבי ציה אפיק לנפשך. ל"א ולי תפס
 שליח ממון שהוליא ועיכבו לעצמו
 לא מפיקין מיניה כך מלאכי כמזב
 בתשובה הגאונים וזה עיקר: רצ
אשי פליג עליה דלמימר: כיון דכתיב
קבילות עליי. אלמא שליח שיה
 הלכך אי תפסין מפיקין מיניה. וללישנא
 קמא נמי אי תפס משל נאמן מפיקין
 מיניה דהא שליח בעלמא הוא והוי
 כמופס לבעל חוב: **למיספס פלגא**.
 ממון שהציה אם רוצה לעכב חלוני:
ה"ג והלכתא שליח שוייה ולא שקיל
מידי: ברתנ' על פי שנים. כלומר
 שנים מעידין אותו שגנב: **גנב ומכר**
בשבת. אכל טבח קס ליה דררצה
 מיניה: **וטעם ציוס הכפורים**. דאין
 זדונו: **ואכל כרת: וטעם ומכר ואחר**
כן מס אביו. אכל מת אביו ואח"כ
 טבח ומכר תנא צביסא דפטור שהרי
 ירש את אביו ושלו הוא טובח ומוכר:
בשני אלו. בטרפה ובחולין בעזרה
 דקא סבר רבי שמעון שחיטה שאינה
 ראויה לא שמה שחיטה אכל לרפואה
 ולכלבים שחיטה ראויה היא לאי
 בעי מני אכיל מיניה: **גמ' דער**
ולא חיי דבר. על פי שנים עדים
 יקום דבר. והני עדי טביחה דקתני
 בתנאי' או על פי שנים עדים אחרים
 חיי דבר קמסהדי לאי לאו עדי גניבה
 איכא למימר ידיה קא טבח:
 חלפתא

כסתם יחידאה לא אמר. תימה דכמה מקומות משמע דלאמר
 אפילו כסתם יחידאה דכסוף המוליא (שבת דף פ"א):
 פריך והאמר רבי יוחנן הלכה כסתם משה ומנן מירי חופץ ומפספס
 אכל לא סוקר ואע"ג דכפ"ג ג' מינים (מיר ד' מב. וטס) מוקמינן ליה
 כר"ש וצפרק החולץ (בימות דף מב):
 גבי אמת בתולות דפריך נמי והאמר
 ר' יוחנן הלכה כסתם אע"ג
 דאמימר מאי טעמא אמר ליה משום דרבי
 יוחנן ד"א ר' יוחנן גול ולא נתיישו הבעלים
 שניהם אינו יכולין להקריש זה לפי שאינו
 שלו וזה לפי שאינו ברשותו איכא דאמרי
 אמרי נהרדעי *לא כתבין אורכתא אמטלטלי
 דכפריה טעמא דכפריה דמיחוי כשיקרא
 אבל לא כפריה כתבין ואמרי נהרדעי
 אורכתא דלא כתיב ביה זיל דון וזכי ואפיק
 לנפשך לית ביה מששא מ"ט *משום דא"ל
 האין לאו בעל דברים דידי את אמר אבבי
 הוא כתיב ביה למחצה לשליש ולרביע
 מיגו דמשמע דינא אפלגא משתעי דינא
 אכולה אמר אמימר אי תפס לא מפיקין
 מיניה רב אשי אמר כיון דכתביה ליה כל
 דמתעני מן דינא קבילות עלי שליח שויה
 ואיכא דאמר שותפא שויה למאי נפקא מינה
 למיתפס פלגא (ב) *והלכתא שליח שויה:
ברתנ' ג' גנב ע"פ שנים ומכר על פיהם
 או על פי שנים אחרים משלם תשלומי
 ארבעה וחמשה *גנב ומכר בשבת גנב
 ומכר לע"ז *גנב ומכר ביום הכפורים
 *גנב משל אביו ומכר ואח"כ מת
 אביו *גנב ומכר ואחר כך הקדיש משלם
 תשלומי ארבעה וחמשה *גנב ומכר
 לרפואה או לכלבים *השוחט וגמצאת
 טריפה *השוחט חולין בעזרה משלם
 תשלומי ארבעה וחמשה רבי שמעון פוטר
 בשני אלו: **גמ' לימא מתניתין דלא כרבי**
עקיבא דאי ר' עקיבא האמר דבר ולא חצי
דבר דתניא *אמר רבי יוסי כשהלך אבא
 חלפתא אצל ר' יוחנן בן גוריון לתורה
 ואמרי לה רבי יוחנן בן גוריון אצל אבא
 חלפתא

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

נהגו לכתוב אורכתא אפילו אמטלטלי דכפריה וטעמא לא ידענא ור"מ מפרש דטעמא דהלכתא כלישנא בתרא דסוגיא דגמרא כוותיה
 דשבעות (דף לג: וס"ה) דייק טעמא דמשביע (א) עליכס דאיש פלוני כהן הוא הא מנה לפלוני זיד פלוני חייבין והא קתני סיפא עד
 ששמענו מפי התובע אמר שמואל צבא בהרשאה והא אמרי נהרדעי לא כתבין אורכתא אמטלטלי הני מילי (ו) דכפריה אכל לא כפריה
 כתבין וכן צפרק יש צבור (בכורות דף ע"ט.) וכיון דהלכתא כלישנא בתרא אם כן אפילו כפריה כתבין דהא לישנא בתרא מפרש טעמא
 דלא כתבין אמטלטלין דכפריה משום דמיחוי כשיקרא ולמיחוי כלישנא בתרא אם כן אפילו כפריה כתבין דהא לישנא בתרא מפרש טעמא
 (גיטין דף טו:) דלימא לררז פפי דאמר האי אשרתא דייני דמיכתבא קמני ללסעדו סהדי אחתיות ידיהו פקולה משום דמיחוי כשיקרא
 וא"ת כיון דלא חיישין למיחוי כשיקרא אם כן דאמר האי אשרתא דייני דמיכתבא קמני ללסעדו סהדי אחתיות ידיהו פקולה משום דמיחוי כשיקרא
 למימר ליתא ו"ל דאורחא דגמרא למיפך ממיחוי אע"ג דלימא דצפרק צ' דכתבות (ד' נ"א:) נמי פריך מנהרדעי דאמרי לא כתבין הוה ליה
 הונא וחור זה מחמת זה ומגיה דברים אע"ג דאמר בהכחש (בכורות ד' פ"ה.) דליתיה ומיהו לפי המפרש הם דהא דקאמר ליתא לא קאי
 ארז פפי אלא כלומר ליתא לקושיא דאין קושיא דכקיים שטרות דוקא חיישין למיחוי כשיקרא דבית דין אכל בשאר מילי לא מדרב נחמן
 או אין זה ראייה משום דפריך מדרב פפי וא"ת וללישנא קמא דנהרדעי מאי הוה משני אמתימין דשבעות ודכורות ומיהו אמתימין
 דשבעות מני לאוקמי (ב) צקרקעות וכמ"ד שצצין אכל צהדיא דכורות דאיידי צפדין צבור ליכא לאוקמי כמ"ד פודין צקרקעות דהא
 קתני צהדיא משנה דאין פודין ויש לומר דאיכא לאוקמינה שהאחד חייב להצירו ושאל מדרבי נתן אי נמי שנתן לו בנעמד שלשתן ומיהו
 צהדיא דכורות כריך לדקדק אם יכול ליתן בנעמד שלשתן כיון דהוא עצמו לא היה יכול להוליא מידו כמו שצבנוהו אין יכולה ליתן
 בנעמד שלשתן כיון דלא יתנה לצבות מחיים כמו שצבנוהו (ל' ד' ע"ג.) ואין ליתמה על מה שאנו נוהגין לכתוב הרשאה אפי'
 בתולות אע"פ שאין אדם יכול להקנות הולואו להצירו בנעמד שנתן (צ"ב ד' קמ"ה.) שדוחק לנלווא להולואו לפלוני איתא צבירא ולא
 מני לאשכוחי אלא הואיל וירש יורשה אי נמי בנעמד שלשתן משמע דשום ענין לא מני מקני ליה דכיון דק"ל כאיכא דאמרי ולהך לישנא
 אמטלטלין דגוילה נמי כתבין אורכתא אע"פ שאין יכול להקנותו כמו שאין יכול להקדיש דקיימא לן כרבי יוחנן דגול ולא נתיישו הצעלים
 שניהם אין יכולין להקדיש כדמשמע צ"ק דכ"מ (ד' ו' ע"ג) דפריך מיניה לרז ומשמע נמי הם דקבר סתמא דגמרא דהא המסותא
 מטלטלין לא היה נגזל יכול להקדיש ה"ה הלוואה אע"פ שאין יכול להקנותה כתבין הרשאה וטעמא דלחיא לישנא מסקינן דשליח שויה
 ועשו תקנה לענין שליחות כאילו היה קונה קנין גמור ויש סמך למנהג צבגול (ב"מ ד' ק"ד:) דרב פפא הוה מסיק זווי צי חוחאי
 אקניניהו לרז שמואל בר יהודה אגב אסיפא צבימה כי אחא נפק לאפיה עד תווך ומסיק משמע לון הלוואה ויש לדקוק דמסיק
 בעיקרא מיירי שלא ניתן להולואו ועוד דצהוב (ב"מ ד' מ"ג.) ובהמור את הספינה (צ"ב ד' ע"ג.) ל"ג ומסיק אלא הוה ליה זווי צי חוחאי
 בכל הספרים ואין לדקדק מההיא דכורות (ד' מ"ט.) גבי פדיון הבן שיכול להרשות אע"פ שניתן להן ע"מ להוליא דלא מסקי
 אדעתיהו שימות תוך שלשים אלמא יכול להרשות צמלוה דהתם ע"כ לאו ע"מ להוליא נתנו לו דקיימא לן כשמואל דאמר התם
 כסמך להיחא שמעתא (ס' דפודה צו בתוך שלשים * ונחלכו המעות דאין צנו פדוי:

ס' א מ"י פ"ג מהל'
 שמואל ה' ו' ע"ין
 צהבות וצמ"מ סמך עשין
 פכ טו"מ"ו וטע"ע ק"י קנב
 ספי"א א רב אלפס כאן
 וצ"פ הובז ע"ס דף מ"א:
 ס' ב ג מ"י ט"ס ה"ל א
 סמך ט"ס טו"ע ח"מ
 ס' קנב ספי"ד:
 ס' ד מ"י ט"ס ה"ל ב
 טו"ע ט"ס ספי"ד ה:
 ס' ה מ"י ט"ס הלכה א
 טו"ע ט"ס ספי"ד ו:
 ס' ו מ"י ט"ס טו"ע ט"ס
 צה"ג:
 ג' מ"י פ"א מהלכות
 ע"ד ספ"א ו פ"ג
 ה"ל ו טו"מ"ו ס' ש:
 ע"א ח מ"י ט"ס פ"ג ה'ל
 טו"מ"ט ט"ס:
 ע"ב ט"ס ט"ס ה"ל ב טור
 ח"מ ט"ס:
 ע"ג י ב מ"י ט"ס ה'ל
 ו טו"מ"ט ט"ס:
 ע"ד ל מ ב מ"י ט"ס ה'ל
 ט טו"מ"ט ט"ס:

הגהות הב"ח

(א) גב' למיתפס פלגא
 (והלכתא שליח שויה).
 חלמי' ורבי ע"ן צבירי:
 כמז דלא גבירי ליה:
 (ב) תוס' ד"ה כסתם וכו'
 כסתם משנה דירחידיה:
 (ג) ד"ה אמטלטלין וכו'
 טעמא דמשביע אפי'
 עלכס: (ד) ב"א ד"ה
 היכא דכפריה אכל:

גלוין הש"ס

גב' והלכתא שליח שויה.
 ע"ן צ"ב דף קמ ע"א תוס'
 ד"ה מדרש: תוס' ד"ה
 ב"ה"ד
 ונחאבלי המעות דאין בנו
 פדוי. וע"ן צ"ב דף קמ
 ע"א מוספות ד"ה מדרש:

מוסף רש"י

אורכתא הרשאה, ולשון
 שולטת הוא כמו (צ"ב)
 קמ"ד: בשנת פלוני אורכן
 שטון, אף כאן אורכתא
 השלטה שהשליט על בעל
 דית לתיבוי (שבועות ג').
 אמטלטלי לפי שאינו
 ענין והעדים מעידין על
 מה שכתבו סתמת שיש לי
 ציד פלוני רק וכן (ט"ו)
 דהואיל ואין צעין מיחוי
 כשיקרא, שמה אין צדו
 משל לו ולום ומימי סהדי
 אשיקרא (בבב"ב ט"ו).
 דכפריה שכתב נשבע
 שהנשבע שקין דהשתא
 מיחוי שסתמו על
 מ"ס זה שקל לי ציד
 פלוני רק וכן (שבועות
 ג'). אבא חלפתא אפי'
 חלפתא, דר' יוסי סתם
 היינו ר' יוסי בן חלפתא
 (רש"י ב"ב י"ב).